
[2014-40-RE](#)

CAUSA 2014-40-RE

(Regalado Herguido c/ Principat d'Andorra)

Aute del Tribunal Constitucional del 17-11-2014 relatiu al recurs d'empara 2014-40-RE

Número de registre 506-2014. Recurs d'empara

Aute del 17 de novembre del 2014

BOPA núm. 68, del 3 de desembre del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 d'octubre del 2014, per la representació processal del Sr. José Maria Regalado Herguido, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 12 de setembre del 2014, dictat per la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari nul·les les actuacions del procediment penal TC-056-5/14 "*per violació del dret a la jurisdicció per no compliment del principi d'immediació*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 28 d'octubre del 2014;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

Antecedents

Primer

El 22 de juny del 2014, la Batllia va processar el Sr. José Maria Regalado Herguido i altres persones per un presumpte delictes major de tràfic de droga tòxica cocaïna i per un presumpte delictes major d'associació il·lícita. En aquella mateixa decisió va acordar la seva presó provisional. (El secret del sumari de la causa havia estat decretat el dia anterior).

Segon

El 12 d'agost del 2014, la representació processal del Sr. José Maria Regalado Herguido va sol·licitar la seva posada en llibertat i, el 19 d'agost següent, el batlle instructor, actuant en substitució, va dictar un aute mitjançant el qual acordava no donar lloc a aquesta sol·licitud i confirmava la presó provisional decretada.

Tercer

El mateix 19 d'agost, la representació processal del Sr. José Maria Regalado Herguido va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra l'aute esmentat per tal com va considerar que s'havia vulnerat el principi d'immediació legal en dret material i processal, perquè l'aute havia estat signat per un batlle en substitució que desconeixia la instrucció i el sumari. També al·legava una manca d'apreciació dels fets materials i processals sense haver-se respectat la llei, adduïa que el secret del sumari decretat no era necessari i es trobava mancat de motivació i, finalment, que la detenció i la posada a disposició judicial del processat havien vulnerat el seu dret a la defensa i el dret a la immediació penal material i processal, perquè havien estat fets per dos batlles instructors.

Quart

El 12 de setembre del 2014, la batllia va dictar un aute en què decidia no donar lloc a aquest incident de nul·litat d'actuacions. En primer lloc, manifesta que el processat podia interposar un recurs d'apel·lació davant el Tribunal de Corts tant contra l'aute del 19 d'agost del 2014 que denegava la seva llibertat provisional, com contra l'aute del 21 de juny del 2014 que decretava el secret del sumari. Per consegüent, en aquest cas concret es tracta de resolucions susceptibles de ser recorregudes, d'acord amb les disposicions de l'article 194 del Codi de procediment penal, ara bé per tal com no s'ha seguit aquesta via no escau pronunciar-se al respecte, ja que la representació processal del Sr. José Maria Regalado Herguido no ha esgotat les vies de les quals disposava abans de formular l'incident de nul·litat d'actuacions.

En segon lloc, pel que fa a la pretesa nul·litat de l'aute del 19 d'agost esmentat pel fet d'haver estat signat per un batlle actuant en substitució, la Batllia cita l'article 32 de la Llei transitòria de procediments judicials que legitima l'actuació del batlle següent en el torn a manca del batlle coneixedor de la causa.

Per consegüent, la Batllia conclou que dels autes no es desprèn la vulneració de cap dret fonamental de contingut constitucional.

Cinquè

El 6 d'octubre del 2014, la representació processal del Sr. José Maria Regalado Herguido va

interposar un recurs d'empara contra l'aute del 12 de setembre del 2014, dictat per la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

En primer lloc, la representació processal del recurrent exposa que ha sol·licitat la seva llibertat provisional en quatre ocasions. Els quatre autes que deneguen aquesta llibertat provoquen la vulneració de l'article 10 de la Constitució, per tal com no es respecten els drets a la jurisdicció i a un procés degut, ja que no s'ha acomplert el principi d'immediació, element essencial del dret a la jurisdicció.

Aquesta part al·lega que s'han succeït dos batlles en substitució des de la posada a disposició judicial del recurrent, que presumiblement i segurament no saben res, ni poden saber res de la instrucció, perquè no són el batlle inicial competent. Així mateix, s'ha vulnerat el principi d'immediació com a mínim dues vegades, perquè no ha pogut defensar-se adequadament per existir el secret del sumari durant la major part de la instrucció.

Segons el parer del recurrent, aquesta triple instrucció representa una manca d'apreciació dels fets materials i processals que comporta una instrucció inquisitorial fora de les normes objectives de respecte a la llei (presumpció d'innocència, valoració objectiva dels fets, sostenibilitat de l'acusació solament per presumpcions del fiscal sense cap prova, ni indicis de fet, manca de la batlle immediata en el procediment d'instrucció i realitat personal del processat encara ara detingut).

Aquesta part addueix que la batlle instructora va ordenar la presó del recurrent seguint el manament del Ministeri Fiscal, ometent tots els elements descrits i exposats per l'advocat defensor.

En segon lloc, manifesta que l'aute del 19 d'agost que denega la llibertat del recurrent està contaminat processalment i materialment, ja que no pot existir un batlle substituït en una mateixa causa, perquè vulnera el principi fonamental al dret a la immediació penal material i processal. El recurrent al·lega que compra i consumeix la droga al moment, sense fer-ho de manera habitual (ho hauria fet en tres ocasions); que havia guardat unes bosses d'un altre dels encausats i les hi va retornar sense ser membre d'una banda o d'una associació de delinqüents; aquesta persona va declarar exactament el mateix precisant que havia demanat al recurrent que ho guardés a casa seva per tal que la seva novia no s'assabentés de res.

També afirma que l'aute de processament no recull cap més prova inculpatòria contra el recurrent i les altres persones processades, les quals van ser intervingudes telefònicament, van manifestar no tenir cap relació amb el recurrent. I afegeix que l'aute que denega la llibertat provisional al recurrent no recull tots els fets mencionats per aquesta defensa en els punts anteriors, per consegüent, es pot concloure que la batlle substituïda tan sols dóna crèdit de manera il·legal a les tesis del fiscal.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada i que declari nul·les les actuacions del procediment penal TC-056-5/14 *"per violació del dret a la jurisdicció per no compliment del principi d'immediació."*

Sisè

El 28 d'octubre del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana al Tribunal Constitucional la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

El Ministeri Fiscal manifesta que del conjunt de les diligències practicades no hi ha mancances en la seva tramitació que impliquen la vulneració del dret fonamental a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

Efectivament, tal com ho va posar de manifest l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, l'article 32 de la Llei transitòria de procediments judicials, vigent en el moment dels fets, preveu de forma expressa la substitució d'un batlle pel següent en el torn en el marc d'una causa.

En tot cas, amb l'entrada en vigor de la Llei 16/2014 del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials s'inclou un article 33 que preveu igualment aquesta substitució.

Per consegüent, és evident que la intervenció d'un batlle suplent es troba legalment legitimada, tant abans com després de la modificació de la Llei transitòria de procediments judicials. Afegeix, que l'article 55 d'aquesta mateixa Llei estableix que el batlle de guàrdia assegura la permanència en el càrrec durant els dies i les hores inhàbils. La seva intervenció es troba igualment legalment legitimada. És, per tant, perfectament factible que per diferents circumstàncies en una mateixa causa hagin d'intervenir tant el batlle competent per torn, com el suplent i, fins i tot, aquell que es trobi de guàrdia.

Per acabar, el Ministeri Fiscal destaca que pressuposar la ignorància de la causa per part del batlle suplent i declarar que aquest es limita a seguir les instruccions del Ministeri Fiscal, és una afirmació gratuïta, poc afortunada i, sobretot, absolutament no fonamentada.

Fonament jurídic únic

La jurisprudència constitucional reiterada recorda que la interpretació i l'aplicació de l'ordenament jurídic vigent correspon en exclusiva als òrgans judicials de la jurisdicció ordinària.

Al Tribunal Constitucional li correspon analitzar els aspectes constitucionals i examinar aquelles resolucions judicials quan *prima facie* puguin ser incongruents o arbitràries o contenir raonaments arbitraris o absurds.

La motivació al·legada pel recurrent és la vulneració del dret a la jurisdicció per incompliment del principi d'immediació, però les resolucions recorregudes estan fonamentades en l'ordenament jurídic vigent i han estat dictades conforme a Dret, d'acord amb la Llei transitòria de procediments judicials, tant pel que fa a la substitució del batlle pel següent en el torn, d'acord amb l'article 32 de la Llei de 1993, vigent en el moment de produir-se la suplència, previsió que manté l'article 33 de la Llei 16/2014 avui vigent: "*Quan un batlle a qui correspongui per torn el coneixement d'un procés es troba absent o impossibilitat transitòriament, el coneixement del procés li és assignat igualment, si bé mentre dura l'absència o la impossibilitat transitòries, n'assegura la tramitació i la resolució el batlle suplent o de reforç o, en defecte d'aquests, el batlle següent en el torn*", així com la intervenció del jutge de guàrdia (art. 55). La Llei, doncs, els atorga una habilitació plena i efectiva per a l'actuació judicial i l'exercici de la potestat jurisdiccional.

Aquest recurs no té, per tant, contingut constitucional i, en conseqüència, el Tribunal Constitucional ha de declarar la seva inadmissió a tràmit d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2014-40-RE interposat per la representació processal del Sr. José Maria Regalado Herguido contra l'aute del 12 de setembre del 2014, dictat per la Batllia d'Instrucció núm. 5 que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de novembre del 2014.

Laurence Burgorgue-Larsen Isidre Molas Batllori
Presidenta

Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat

Magistrat